

A. Náms hæfniviðmið fyrir náttúrugreinar í 5.- 7. bekk

Náttúrugreinar – NÁMSHÆFNIVIÐMIÐ 5.-7. BEKKUR

Verklag	5. bekkur	6. bekkur	7. bekkur
Geta til aðgerða	<ul style="list-style-type: none"> tekið afstöðu til málefna sem varða heimabyggð með því að veða og meta ólíka kosti 	<ul style="list-style-type: none"> greint þarfir fólks í nánasta umhverfi sínu og tjáð hugmyndir sínar um lausnir rætt mikilvægi samvinnu í samstilltum aðgerðum sem varða umhverfi 	<ul style="list-style-type: none"> greint og sagt frá hvernig tækninotkun og sjálfvirkni getur aukið eða dregið úr lífsgæðum íbúa og umhverfi þeirra greint þarfir fólks í nánasta umhverfi sínu og tjáð hugmyndir sínar um lausnir rætt mikilvægi samvinnu í samstilltum aðgerðum sem varða umhverfi tekið afstöðu til málefna sem varða heimabyggð með því að veða og meta ólíka kosti
Nýsköpun og hagnýting þekkingar	<ul style="list-style-type: none"> fjallað um hvernig ólík hæfni nýtist í störfum nútímans 	<ul style="list-style-type: none"> fjallað um hvernig ólík hæfni nýtist í störfum nútímans 	<ul style="list-style-type: none"> fjallað um þekktar tækninýjungar eða vísindauppgötvanir og áhrif þeirra á atvinnuhætti og mannlíf í heimabyggð, umhverfi og náttúru *unnið undir leiðsögn í hópi eftir verkskiptri tímaáætlun við að hanna umhverfi, hlut eða kerfi *fjallað um hvernig ólík hæfni nýtist í störfum nútímans

			<ul style="list-style-type: none"> •
Gildi og hlutverk vísinda og tækni	<ul style="list-style-type: none"> • útskýrt áhrif tækni og vísinda á líf fólks 	<ul style="list-style-type: none"> • lesið og skrifað um hugtök í náttúruvísindum 	<ul style="list-style-type: none"> • gert sér grein fyrir mikilvægi gagna og líkana við að útskýra hluti og fyrirbæri • lesið og skrifað um hugtök í náttúruvísindum • útskýrt áhrif tækni og vísinda á líf fólks • tengt þekkingu og beitingu vinnubragða í náttúrufræðinámi við lausn annarra verkefna og útskýrt hugsanleg áhrif nýjustu tækni og vísinda á vísindalega þekkingu
Vinnubrögð og færni	<ul style="list-style-type: none"> • framkvæmt og útskýrt einfaldar athuganir úti og inni • útskýrt texta um náttúruvísindi sér til gagns og farið eftir einföldum, munnlegum og skriflegum leiðbeiningum 	<ul style="list-style-type: none"> • framkvæmt og útskýrt einfaldar athuganir úti og inni • útskýrt texta um náttúruvísindi sér til gagns og farið eftir einföldum, munnlegum og skriflegum leiðbeiningum • *beitt vísindalegum vinnubrögðum við öflun einfaldra upplýsinga innan náttúruvísinda og útskýrt ferlið 	<ul style="list-style-type: none"> • framkvæmt og útskýrt einfaldar athuganir úti og inni • útskýrt texta um náttúruvísindi sér til gagns og farið eftir einföldum, munnlegum og skriflegum leiðbeiningum • • aflað sér upplýsinga um náttúruvísindi úr efni á öðru tungumáli en íslensku • beitt vísindalegum vinnubrögðum við öflun einfaldra upplýsinga innan náttúruvísinda og útskýrt ferlið • kannað áreiðanleika heimilda með því að nota bækur, Netið og aðrar upplýsingaveitur

	<ul style="list-style-type: none"> hlustað á, metið og rætt hugmyndir annarra 	<ul style="list-style-type: none"> hlustað á, metið og rætt hugmyndir annarra 	<ul style="list-style-type: none"> sett fram og rætt niðurstöður athugana á skýran og skipulegan hátt hlustað á, metið og rætt hugmyndir annarra
<ul style="list-style-type: none"> Ábyrgð á umhverfinu 	<ul style="list-style-type: none"> <p>tekið þátt í og sýnt hæfni í samvinnu er lýtur að umbótum í heimabyggð</p>	<ul style="list-style-type: none"> lýst dæmum af áhrifum af gjörðum mannsins á náttúru og manngert umhverfi í heimabyggð og á Íslandi, sagt frá hugsanlegri þróun í framtíðinni gert grein fyrir eigin lífssýn og skilningi á samspil náttúrunnar, mannsins og heilbrigði eigin líkama 	<ul style="list-style-type: none"> tekið eftir og rætt atriði í umhverfi sínu, gert grein fyrir áhrifum þeirra á lífsgæði íbúa lýst dæmum af áhrifum af gjörðum mannsins á náttúru og manngert umhverfi í heimabyggð og á Íslandi, sagt frá hugsanlegri þróun í framtíðinni tekið þátt í og sýnt hæfni í samvinnu er lýtur að umbótum í heimabyggð gert grein fyrir eigin lífssýn og skilningi á samspil náttúrunnar, mannsins og heilbrigði eigin líkama tekið þátt í að skoða, skilgreina og bæta eigið umhverfi og náttúru

Viðfangsefni			
Geta til aðgerða	<ul style="list-style-type: none"> • tekið þátt í og útskýrt reynslu sína og niðurstöðu af þátttöku í aðgerðum sem varða náttúru og samfélag 	<ul style="list-style-type: none"> • greint stöðu mála í eigin umhverfi og aðdraganda þess, í framhaldi skipulagt þátttöku í aðgerðum sem fela í sér úrbætur 	<ul style="list-style-type: none"> • greint hvernig þættir eins og tæknistig, þekking kostnaður og grunnkerfi samfélagsins hafa áhrif á hvaða lausn viðfangsefnis er valin hverju sinni • greint stöðu mála í eigin umhverfi og aðdraganda þess, í framhaldi skipulagt þátttöku í aðgerðum sem fela í sér úrbætur • tekið þátt í og útskýrt reynslu sína og niðurstöðu af þátttöku í aðgerðum sem varða náttúru og samfélag • tekið rökstudda afstöðu til málefna og komið með tillögur um hvernig megi bregðast við breytingum en um leið tekið mið af því að í framtíðinni er margt óvísst og flókið
Að búa á jörðinni	<ul style="list-style-type: none"> • lýst veri í heimabyggð og loftslagi á Íslandi 	<ul style="list-style-type: none"> • útskýrt hvernig Ísland byggist upp, hvernig landslag þess og jarðvegur breytist • útskýrt innbyrðis afstöðu sólar og jarðar og hvernig hreyfing þeirra tengist árstíða- og dægraskiptum og því hvernig tíminn líður 	<ul style="list-style-type: none"> • framkvæmt og lýst eigin athugunum á jarðvegi, veðrun, rofi og himingeimnum • útskýrt hvernig Ísland byggist upp, hvernig landslag þess og jarðvegur breytist • rætt umhvernig ræktanlegt land er notað og ýmsar hliðar landnotkunar og verndunar gróðurs • lýst veri í heimabyggð og loftslagi á Íslandi • útskýrt innbyrðis afstöðu sólar og jarðar og hvernig hreyfing þeirra tengist árstíða- og dægraskiptum og því hvernig tíminn líður

			<ul style="list-style-type: none"> • nota gervihnatta – og loftmyndir af yfirborði jarðar, til að lýsa heimabyggð, landinu í heild og völdum svæðum heimsins
Lífsskilyrði manna	<ul style="list-style-type: none"> • gert sér grein fyrir mun á hreinu vatni og menguðu, hvað megi gera til að draga úr vatnsmengun 	<ul style="list-style-type: none"> • lýst helstu líffærakerfum mannlíkamans og starfsemi þeirra í grófum dráttum • útskýrt tengsl heilbrigðis og þess sem borðað er • lýst breytingum sem verða við kynþroskaaldur og gert sér grein fyrir mikilvægi gagnkvæmrar virðingar í samskiptum kynjanna 	<ul style="list-style-type: none"> • lýst helstu líffærakerfum mannlíkamans og starfsemi þeirra í grófum dráttum • útskýrt tengsl heilbrigðis og þess sem borðað er • lýst breytingum sem verða við kynþroskaaldur og gert sér grein fyrir mikilvægi gagnkvæmrar virðingar í samskiptum kynjanna • gert sér grein fyrir mun á hreinu vatni og menguðu, hvað megi gera til að draga úr vatnsmengun • lýst samspili lífvera og lífvana þátta og tengt það hugmyndum manna um þróun lífs á jörð
Náttúra Íslands	<ul style="list-style-type: none"> • lýst einkennum plantna og dýra, stöðu þeirra í náttúrunni, tengsl þeirra innbyrðis og við umhverfi sitt • lýst ólíkum vistkerfum á heimaslóð við Ísland • útskýrt hvernig aðlögun lífvera að umhverfi gerir þær hæfari til að lifa af og fjölga sér 	<ul style="list-style-type: none"> • lýst einkennum plantna og dýra, stöðu þeirra í náttúrunni, tengsl þeirra innbyrðis og við umhverfi sitt • lýst ólíkum vistkerfum á heimaslóð við Ísland • útskýrt hvernig aðlögun lífvera að umhverfi gerir þær hæfari til að lifa af og fjölga sér • lýst og útskýrt hvernig orka í íslensku umhverfi getur breytt um mynd 	<ul style="list-style-type: none"> • lýst reynslu sinni, athugun og upplifun af lífverum í náttúrulegu umhverfi • lýst einkennum plantna og dýra, stöðu þeirra í náttúrunni, tengsl þeirra innbyrðis og við umhverfi sitt • lýst ólíkum vistkerfum á heimaslóð við Ísland • útskýrt hvernig aðlögun lífvera að umhverfi gerir þær hæfari til að lifa af og fjölga sér • lýst og útskýrt hvernig orka í íslensku umhverfi getur breytt um mynd

	<ul style="list-style-type: none"> útskýrt hvar og af hverju helstu náttúru-hamfarir verða sem búast má við á Íslandi og hvernig viðbrögð við þeim eru skipulögð 		<ul style="list-style-type: none"> útskýrt hvar og af hverju helstu náttúru-hamfarir verða sem búast má við á Íslandi og hvernig viðbrögð við þeim eru skipulögð
Heilbrigði umhverfisins	<ul style="list-style-type: none"> dregið ályktanir af tilgangi flokkunar úrgangs 	<ul style="list-style-type: none"> gert grein fyrir notkun manna á auðlindum útskýrt þjónustu sem náttúrulegir ferlar veita 	<ul style="list-style-type: none"> gert grein fyrir notkun manna á auðlindum dregið ályktanir af tilgangi flokkunar úrgangs útskýrt þjónustu sem náttúrulegir ferlar veita gert grein fyrir og nefnt dæmi um efnabreytingar og hamskipti lýst kröftum sem hafa áhrif á daglegt líf manna
Samspil vísinda, tækni og þróunar í samfélaginu	<ul style="list-style-type: none"> bent á algeng efni á heimilum og í samfélaginu, notkun þeirra og áhrif á heilsu manna og umhverfi lýst hvernig rafmagn verður til, eiginleikum segla og notkun þeirra 	<ul style="list-style-type: none"> lýst bylgjuhreyfingum og rætt nýtingu hljóðs og ljóss í tækni og atvinnulífi gert grein fyrir næringargildi ólíkra fæðu og hvers konar fæða er framleidd á Íslandi 	<ul style="list-style-type: none"> bent á algeng efni á heimilum og í samfélaginu, notkun þeirra og áhrif á heilsu manna og umhverfi lýst áhrifum tækni á íslenskar atvinnugreinar lýst bylgjuhreyfingum og rætt nýtingu hljóðs og ljóss í tækni og atvinnulífi lýst hvernig rafmagn verður til, eiginleikum segla og notkun þeirra gert grein fyrir næringargildi ólíkra fæðu og hvers konar fæða er framleidd á Íslandi

B. Lýsingar námsgreina innan námssviðsins náttúrugreinar 5.- 7. bekk

5. bekkur

Námsgreinar	Námsþættir	Námsgögn	Námstilhögun

6. bekkur

Námsgreinar	Námsþættir	Námsgögn	Námstilhögun

7. bekkur

Námsgreinar	Námsþættir	Námsgögn	Námstilhögun

C. A-D matskvarðalýsingar fyrir námshæfniviðmið í náttúrugreinar í 5.- 7. bekk

BEKKIR	A	B	C	D
5. bekkur				

BEKKIR	A	B	C	D
6. bekkur				

BEKKIR	A	B	C	D
7. bekkur				